

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.VIII.20.551/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Pribula László a tanács elnöke, előadó

Dr. Gárdosi Judit bíró

Dr. Molnár Tibor Tamás bíró

A felperesek: I. rendű felperes

II. rendű felperes

A felperes képviselője: Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Ölveczky István
ügyvéd

(1154 Budapest, Őrjárom tér 5.)

Az alperes: Raiffeisen Bank Zrt.

(1054 Budapest, Akadémia u. 6.)

Az alperes képviselője: Pintér és Szabó Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Szabó Tamás ügyvéd

(6721 Szeged, Teleki u. 5.)

A per tárgya: Végrehajtás megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 42.Pf.637.004/2020/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budai Központi Kerületi Bíróság 9.P.21.305/2020/17.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg egyetemlegesen az I. és a II. rendű felperes részére 50 000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárás költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes és xxxxxxxxxxxx adós között 2008. szeptember 9. napján 28 300 000 forint összegű, 300 hónap futamidőre meghatározott deviza alapú kölcsönszerződés jött létre, amely szerződésben meghatározott tartozásért ugyanezen a napon a felperesek készfizető kezességet vállaltak.
- [2] A fizetési kötelezettség elmulasztása okán az alperes a kölcsönszerződést felmondta és azok

Pfv.VIII.20.551/2021/6.

záradékolása útján végrehajtásokat indított a felperesekkel szemben, amelyeket Balla Zoltán önálló bírósági végrehajtó 7.V.2729/2013. és 7.V.2730/2013. számokon foganatosít.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [3] A felperesek a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § a) pontja alapján előterjesztett keresetükben a végrehajtások megszüntetését kérték. Érvelésük szerint a kölcsönszerződés a nem világos és nem érthető árfolyamkockázati tájékoztatás miatt tisztességtelen, így semmis.
- [4] Az alperes ellenkérelmében, a világosság és érthetőség követelményének megfelelő tájékoztatásra hivatkozva, a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság a keresetnek helyt adott és a felperesekkel szemben foganatosított végrehajtásokat megszüntette. Az ítélete indokolása szerint az alperes az árfolyamkockázati tájékoztatást csak a szerződés VIII.6. pontjában tette meg, ettől eltérő szóbeli tájékoztatás nem történt sem az adós, sem a kezesek vonatkozásában. A szerződés VIII.6. pontja pedig nem felelt meg a 93/13/EGK Irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 4. cikk (2) bekezdésben foglalt világos és érthető megfogalmazás követelményének, mert abból nem tűnt ki, hogy a forint jelentős árfolyamgyengülése is előfordulhat, ami a fogyasztó által fizetendő törlesztőrészleteket jelentősen megemelheti. Az alperes követelése alapjául szolgáló szerződés ezért semmis, így a végrehajtani kívánt követelés nem jött létre érvényesen, a végrehajtás megszüntetésének volt helye.
- [6] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. Hangsúlyozta, hogy az alperes csatolta a felperesek által aláírt készfizető kezesi nyilatkozatot, amely árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást nem tartalmazott, mindössze azt a felperesi nyilatkozatot, hogy a kölcsönszerződést átvették és tartalmát tudomásul vették. Mivel bizonyítást nyert, hogy a felperesek külön okiratba foglalt árfolyamkockázati tájékoztatást nem kaptak, így ennek tartalmát nem kellett vizsgálni. Hangsúlyozta, hogy rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt lehetett megállapítani, hogy a felperesek a készfizető kezességvállalási nyilatkozatuk aláírását megelőzően nem kaptak kölcsönszerződés-tervezetet, a kölcsönszerződés rendelkezéseivel a szerződés aláírása során találkoztak először, és már aznap közjegyző előtt tartózáselismerő nyilatkozatot tettek, amely alátámasztotta, hogy nem volt elegendő idejük a szerződés áttanulmányozására, és akár szakember az árfolyamkockázat viselésének következményeire kiterjedő magyarázatának a kérésére; az alperes szerződéskötés kori banki gyakorlatáról nyilatkozó ügyintézők vallomásából is az következik, hogy szóbeli tájékoztatást sem kaphattak az árfolyamkockázatról az alperes ügyintézőitől. A kölcsönszerződés VIII.6. pontjában foglalt tájékoztatás pedig nem volt megfelelő, abból nem tűnt ki, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és jelentősen növelheti a törlesztőrészleteket. Ez esetben az árfolyamkockázatra, mint főszolgáltatásra vonatkozó rendelkezés érvénytelensége miatt a felperesekkel kötött szerződés egésze megdőlt, ami a velük szembeni végrehajtás megszüntetésére vezet.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze

Pfv.VIII.20.551/2021/6.

hatályon kívül és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetet utasítsa el.

- [8] Előadta, hogy az első- és másodfokú bíróság tévesen értelmezték a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 203. § (6) bekezdését, a 6/2013. és a 2/2014. számú Polgári jogegységi határozatokban, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 272. § (1) és (2) bekezdésében, 273. § (1) és (2) bekezdésében, 276. § (1) bekezdésében, 231. § (1) és (2) bekezdésében, 4. § (4) bekezdésében, 209. § (1) bekezdésében, 209/A. § (2) bekezdésében írtakat, másrészt a rendelkezésre álló bizonyítékok hiányos és okszerűtlen mérlegelésével megsértették a Pp. 221. §-ban és 206. § (1) bekezdésében foglaltakat.
- [9] Hivatkozása szerint sérült a Pp. 221. §-ában írt indokolási kötelezettség, mivel az elsőfokú bíróság ítéletéből nem derül ki, hogy a 2008. szeptember 9. napján létrejött kölcsönszerződést érvényesnek tekintette-e vagy sem: amennyiben ugyanis a kölcsönszerződést érvényesnek tekintette, akkor azt kellett volna megindokolnia, hogy az alperes miért nem érvényesítheti az egyébként a perben nem álló adóssal szemben érvényesen létrejött követelését a felperesekkel szemben, akik nemcsak készfizető kezesei, hanem dologi adósai is az egyébként érvényesen létrejött kölcsönszerződésnek; amennyiben pedig nem tekintette érvényesnek, akkor azt kellett volna megindokolnia, hogy ezen érvénytelenség milyen kihatással van a felperesek által vállalt készfizető kezesésre. Ez esetben azonban az elsőfokú bíróságnak megfelelően részletesen ki kellett volna fejtenie, hogy az adós tájékoztatása és annak tartalma szerinte miért nem megfelelő. Az sem derült ki az elsőfokú ítéletből, hogy milyen indokok alapján foglalt állást akként, hogy az alperes nem megfelelően tájékoztatta a felpereseket az árfolyamkockázatról és hogy a nem megfelelő tájékoztatás milyen kihatással van a végrehajtás alapjául szolgáló követelésre. A másodfokú bíróság ezeket az eljárási hiányosságokat tévesen értékelte akként, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytálló az abból levont jogi következtetése is.
- [10] Kiemelte, hogy a Ptk. 276. § (1) bekezdése értelmében a készfizető kezeseket csak akkor éri kár, ha tévesen ítélték meg az adós teljesítőképességét és utóbb a követelésüket az adóssal szemben nem tudják érvényesíteni. Ezen rendelkezés megfelelő értelmezése alapján csak az a következtetés vonható le, hogy a készfizető kezesek az adóssal kerülnek jogviszonyba; sem a Ptk., sem a Hpt. nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy a készfizető kezeseket a követelés jogosultjának kellene arról tájékoztatnia, hogy az adós érdekében milyen kötelezettséget vállalnak abban az esetben, ha a készfizető kezeseket nem a követelés jogosultja kéri fel a készfizető kezeség vállalására, ahogyan az adós vagyoni helyzetéről, teljesítőképességéről sem kell a követelés jogosultjának tájékoztatnia a kezeseket. A készfizető kezesek vonatkozásában a Hpt. 203. § (6) bekezdésében írtak nem értelmezhetőek és alkalmazhatóak, hiszen az alperes nem kötött a felperesekkel devizakölcsön nyújtására irányuló szerződést.
- [11] Arra tekintettel, hogy a jogerős ítélet nem állapította meg azt, hogy a perben nem álló adós és az alperes között 2008. szeptember 9. napján létrejött kölcsönszerződés érvénytelen, így az alperes álláspontja szerint járulékos jellegűből adódóan a készfizető kezesi szerződések nem minősülhetnek érvénytelennek és az eredetileg vállalt kötelezettségük alól a felperesek a Ptk. 273. § (2) bekezdése alapján sem szabadulhatnak; a készfizető kezesek helytállási kötelezettsége az eredeti forintban meghatározott kölcsönösszeg és járulékai erejéig mindenképpen fenn kellene, hogy maradjon.
- [12] Megalapozatlan volt a felülvizsgálati hivatkozás szerint mindezzel együtt a jogerős ítéletnek az a jogi álláspontja, hogy nem volt megfelelő az árfolyamkockázatról tájékoztatás.

Pfv.VIII.20.551/2021/6.

Okszerűtlenül mérlegelték az eljáró bíróságok a tanúk vallomását és abból okszerűtlen következtetést vontak le a szóbeli tájékoztatást illetően. Ezzel szemben a kölcsönszerződésben érthetően és világosan szerepelt, hogy a tartozást az alperes svájci frankban tartja nyilván, hogy mennyi a kölcsön és a havi törlesztőrészlet összege, hogy a teljesítéskor irányadó árfolyam alapján kell teljesíteni a forint befizetéseket, hogy az adós a megfelelő tájékoztatást a szükséges és elégséges mértékben megkapta és hogy tisztában van az ügylet esetleges kockázataival, különösen azzal, hogy az adott deviza magyar forinttal szembeni árfolyamának alakulása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit egyaránt növelheti és csökkentheti, hogy az alperes a különbözetet az árfolyam változásának megfelelően a tőketartozás terhére vagy javára számolja el, hogy az alperes a kamatperiódus leteltét követő 15 napon belül értesítő levelet küld. A kölcsönszerződés rendelkezései alapján egy átlagos fogyasztó pontosan tisztában kellett, hogy legyen azzal, hogy a kölcsönnek van árfolyamkockázata, azt őt terheli és annak nincs felső határa. Hivatkozott a Kúria Pfv.I.20.033/2020/12. és Pfv.I.20.268/2020/10. számú ítéleteiben foglaltakra is, amely ügyekben az alperes árfolyamkockázatról tájékoztatását az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-186/16., C-51/17. és C-227/18. számú ügyeiben kifejtett iránymutatásaival összhangban megfelelőnek találta.

- [13] Nem értett azzal a következtetéssel, hogy az árfolyamkockázatról tájékoztatás tisztességtelensége a szerződés teljes érvénytelenségét vonja maga után. A jogerős ítélet helytelenül hívta fel a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10. napi üléséről készült emlékeztető 3. pontját, amely szerint az „egész szerződés érvénytelenségét” eredményezi a nem megfelelő árfolyamkockázati tájékoztatás; ezzel a megállapításával és indokolásával megsértette a 2/2014. Polgári jogegységi határozatban foglaltakat, amely szerint ha a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen. Ez az indokolás a bíróságokra nézve kötelező, szemben a 2011. évi CLXI. törvény 27/A. §-a alapján a konzultációs testületi emlékeztető álláspontjával.
- [14] Felhívta továbbá, hogy az árfolyamkockázati tájékoztatás miatti esetleges érvénytelenség esetén is legfeljebb a végrehajtási eljárások korlátozását lehetett volna elrendelni.
- [15] A felperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben, visszautalva az első- és másodfokú eljárásban tett érdemi nyilatkozataikra, a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték, annak helyes indokai alapján.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [17] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet csak a szabályszerűen előterjesztett felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem korlátai között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése és a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem szabályszerű benyújtásához a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése szükséges, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ennek érdekében a félnek meg kell határoznia azt a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek a megsértésére hivatkozik, továbbá ki kell fejtenie a jogszabálysértés tartalmi indokait, azaz azt, hogy álláspontja szerint a jogerős ítélet miért ellentétes az általa konkrétan megjelölt jogszabályi rendelkezésekkel. A

Pfv.VIII.20.551/2021/6.

PK vélemény 4. pontja szerint ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell ezekkel a tartalmi követelményekkel, érdemben ugyanis csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek e feltételeknek megfelelnek. A felülvizsgálati kérelem megfelelt ezeknek a követelményeknek, a kellően részletezett, jogszabályi hivatkozásokkal megjelölt jogszabálysértésekről a Kúria érdemben tudott határozni.

- [18] Téves volt az alperes azon felülvizsgálati hivatkozása, hogy az eljáró bíróságok nem állapították volna meg a kölcsönszerződés érvénytelenségét, és mivel velük szemben a hitelezőnek tájékoztatási kötelezettsége nem volt, a kölcsönszerződés érvénytelenségének a hiányában kezesi felelősségük alól nem szabadulhattak.
- [19] Nem volt vitatott, hogy a perben fennállt a felperesek aktív perbeli legitimációja, mivel a perrel érintett végrehajtás a felperesekkel szemben indult meg, e végrehajtás megszüntetése iránt nekik volt joguk pert indítani, ebben a perben pedig a Pp. 369. § a) pontja alapján hivatkozhattak arra, hogy a végrehajtás tárgyát képező kötelezettségük azért nem jött létre érvényesen, mert az annak alapjául szolgáló járulékos kezesi szerződés a biztosított kölcsönszerződés érvénytelensége folytán semmis. Mindez – a jogerős ítélettel egyezően – azon alapul, hogy a Ptk. 273. § (1) bekezdése alapján a kezesség szerződést biztosító mellékkötelezettség, amely járulékos jellegű, a kezes kötelezettségéhez igazodik, amelyért kezességet vállalt. A kezességi szerződés nem a kezes és az adós, hanem a kezes és a jogosult között jön létre, a kezesnek tisztában kell lennie minden, a helytállási kötelezettségét és az adóssal szembeni megtérítési igényét befolyásoló információval, a devizahitel nyújtására irányuló ügyletben mint fogyasztónak joga van a Hpt. 203. § (4) és (5) bekezdése szerinti tájékoztatáshoz. A kezesség járulékos jellegéből következik, hogy érvénytelen szerződés kezességi szerződéssel nem biztosítható, a kezes érvényesítheti mindazokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben (EBH2012. P.10.).
- [20] A jelen perben hozott, a Kúria Pfv.I.20.311/2019/18. számú, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasító, a jogerős ítéletet hatályon kívül helyező végzése az árfolyamkockázatról tájékoztatás kapcsán kifejtette: lényeges körülmény, hogy a felperesek az adós fizetési kötelezettségének teljesítéséért a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képező külön nyilatkozatban vállaltak kezességet, amelyből megállapítható, hogy a kölcsönszerződés VIII/6. pontja szerinti kockázatfeltárás tartalma rájuk is vonatkozik. A hatályon kívül helyezés oka az volt, hogy nem tisztázott: ezt meghaladóan kaptak-e írásban további, ha igen, milyen tartalmú tájékoztatást. A végzés hangsúlyozta, hogy a Hpt. 203. § (4) és (5) bekezdésében előírt tájékoztatás megtörténtét, ehhez kapcsolódóan az árfolyamkockázat kiterhelésének esetleges tisztességtelenségét a kezes felperesek szempontjából szükséges megvizsgálni. Ennek érdekében utasította az elsőfokú bíróságot a további tájékoztatás körében a további bizonyításra azzal, hogy a kölcsönszerződés érvénytelenségével kapcsolatos hivatkozások – az árfolyamkockázat viseléséről szóló kikötés tisztességtelenségének kivételével – már nem tehetők vitássá, és iránymutatóan fogalmazta meg, hogy amennyiben az új eljárás eredményeként az alperesi tájékoztatás elégtelensége állapítható meg, az árfolyamkockázatra mint főszolgáltatásra vonatkozó rendelkezés érvénytelensége miatt a felperesekkel kötött szerződés egésze megdől, ami a velük szembeni végrehajtás megszüntetésére vezet. Az **elsőfokú bíróságot** a Pp. alapján a hatályon kívül helyező végzés iránymutatása kötötte és annak maradéktalanul eleget is tett: az így kiegészített bizonyítás alapján jutott arra a következtetésre, hogy **az alperes a tájékoztatást bizonyítottan csak a kölcsönszerződés VIII/6. pontjában tette meg, ettől eltérő tájékoztatás**

Pfv.VIII.20.551/2021/6.

sem az adós, sem a kezesek felé nem történt, ezért csak ennek a szerződéses pontnak a tartalmát vizsgálta, és mivel azt – arra is tekintettel, hogy a felpereseknek nem volt elegendő idejük a szerződés áttanulmányozására – nem találta elégségesnek, a Kúria iránymutatása szerint hozta meg azt a döntést, hogy az árfolyamkockázatra mint főszolgáltatásra vonatkozó rendelkezés érvénytelenségének a következménye a felperesek kezesi szerződésének a teljes semmissége, amely alapján a végrehajtás megszüntetésének van helye. A jogerős ítélet pedig helyesen foglalt állást ennek alapján annyiban, hogy az elsőfokú bíróság az anyagi jogi és eljárási szabályoknak megfelelően, érdemben helyesen határozott a keresetről.

- [21] Nem sérült a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak szerint a Pp. 221. §-ában írt indokolási kötelezettség. A törvényi rendelkezés alapján az ítélet indokolásának a bíróság által megállapított tényállást, az arra vonatkozó bizonyítékokat, az azok mérlegelésénél irányadónak vett körülményeket és azokat az okokat kell rögzítenie, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte, továbbá azokat a jogszabályokat, amelyekben a bíróság ítélete alapszik. Az ítélet indokolásának az ügy eldöntése szempontjából jelentős kérdésekre kell kiterjednie, rögzítve a bíróság mérlegelési szempontjait és jogi álláspontját, de nem szükséges, hogy a fél által felhozott valamennyi érvre, a fél által elvárt mértékben és módon reagáljon (Kúria Pfv.III.20.737/2019/4., Pfv.I.20.684/2021/4.). Az első- és másodfokú bíróság ítéleteinek indokolásai tartalmazták azt a jogi levezetést, hogy az árfolyamkockázatról a kölcsönszerződésben adott tájékoztatást, a tartalmának megismerésére biztosított elégtelen időtartam mellett, mely okok alapján találták elégtelennek, és hogy ettől eltérő tájékoztatás nem történt sem az adós, sem a kezesek vonatkozásában, továbbá az árfolyamkockázatra mint főszolgáltatásra vonatkozó rendelkezés érvénytelensége folytán az alperes követelése alapjául szolgáló szerződés semmis, így a végrehajtani kívánt követelés nem jött létre érvényesen. Ezzel nem kerültek ellentétbe – bár ehhez a Kúria Konzultációs Testülete emlékeztetőjének felhívása szükségtelen volt – a 2/2014. Polgári jogegységi határozat az eset körülményeitől függően a szerződés részleges vagy teljes érvénytelenségének jogkövetkezményét meghatározó iránymutatásával, és okszerűen foglaltak állást a főszolgáltatásra vonatkozó elégtelen tájékoztatás alapján a teljes érvénytelenségről. Megállapítható volt tehát az a jogi okfejtés, amely alapján az eljáró bíróságok arra az álláspontra jutottak, hogy a végrehajtani kért követelés miért nem volt érvényes és miért eredményezte a végrehajtás megszüntetését.
- [22] Alaptalanul támadta a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítéletnek azt az álláspontját, hogy az árfolyamkockázatról tájékoztatás nem volt megfelelő. Ebben a körben hangsúlyozza a Kúria, hogy a tájékoztatás megfelelőségének megítélése bírói mérlegelésre tartozó kérdés, amely a Pp. 275. § (3) bekezdése és 270. § (2) bekezdése figyelembevételével akkor vizsgálható felül, ha a mérlegelés nyilvánvalóan okszerűtlen. Az alperes állította a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértését is, azon érvelése, hogy az eljáró bíróságok nyilvánvalóan okszerűtlenül mérlegelték volna a bizonyítékokat, azonban nem foghatott helyt. Ahogy azt a Kúria már számos alkalommal kifejtette: az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (pl.: BH2013.119.II.). Mindez azt jelenti, hogy amennyiben a bizonyítékok értékelése alapján – a logika szabályai szerint – le lehetett vonni a másodfokú bíróság által elfogadott következtetést, a felülvizsgálati eljárás során nem lehet ismételtlen egybevetni a bizonyítékokat és nem lehet felülmérlegelni a jogerős ítéletben megállapított tényállást még akkor sem, ha adott esetben a Kúria a bizonyítékok újraértékelése alapján más következtetésre jutna. Márpedig a perbeli esetben a másodfokú bíróság nem vétett nyilvánvaló mérlegelési hibát, a logika szabályai ugyanis nem zárták ki, hogy a bizonyítékok egybevetése alapján arra a következtetésre jusson, hogy a felpereseknek nem volt elegendő

Pfv.VIII.20.551/2021/6.

idejük a szerződés áttanulmányozására és egyéb tájékoztatást sem kaphattak az árfolyamkockázatról, a szerződésben rögzített árfolyamkockázati tájékoztatás pedig nem volt világos és érthető. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Pfv.I.20.033/2020/12. és Pfv.I.20.268/2020/10. számú ítéletek részben eltérő tényállás mellett foglaltak állást az árfolyamkockázatról tájékoztatás elégséges voltáról: lényeges különbség volt, hogy azokban az ügyekben nem merült fel az a körülmény, hogy a kölcsönszerződésben nem részes kötelezetteknek nem állt rendelkezésre elegendő idő a szerződés áttanulmányozására, és akár szakember az árfolyamkockázat viselésének következményeire kiterjedő magyarázatának a kérésére. Az egyedi mérlegelésből az következik, hogy pusztán a szerződéses rendelkezésből nem feltétlenül megítélhető a tájékoztatás elégtelensége, az összevetendő az ügy sajátos körülményeivel. Így a Kúria Pfv.I.20.025/2021/6. és a Pfv.I.21.000/2020/8. számú ítélete a perbeli azonos szerződéses rendelkezés és az adott ügy egyedi jellegzetességei alapján nem találta megfelelőnek az alperes árfolyamkockázatról tájékoztatását. Felhívja a Kúria a Gfv.VI.30.463/2020/23. számú ítéletet, amely ugyan az alperes tájékoztatását elégségesnek találta, de hangsúlyozta, hogy azt a jogvitát – más ügyektől eltérően – olyan egyedi tényállási elemek is jellemezték, amelyek nem voltak elhanyagolhatók, mivel annak a pernek a felperese a korábbi, ugyancsak svájci frank alapú kölcsönszerződéséből fennálló tartozásának rendezésére, hitelkiváltási céllal kötötte a vizsgált deviza alapú kölcsönszerződést, továbbá már a hitelkiváltással érintett kölcsönszerződéshez kapcsolódóan is kapott tájékoztatást az árfolyamkockázat mibenlétéről és összefüggéseiről. Kiemeli a Kúria, hogy az ítéletek alapján jogegységi eljárás kezdeményezésének nem volt helye, mert az eljárás tárgya nem annak a jogkérdésnek a megítélése volt, hogy milyen követelményrendszer teljesülése esetén tekinthető az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás tisztességesnek, hanem a konkrét perbeli szerződéses rendelkezést kellett értelmezni az egyéb peradatokkal összevetve annak eldöntése érdekében, hogy az adott tájékoztatás az EUB és a Kúria döntéseiben megfogalmazott követelményrendszer alapján tisztességesnek minősül-e vagy nem. Mindez nem minősül a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontjának a hatálya alá tartozó jogkérdésnek.

- [23] Mindezek figyelembe vételével a jogerős ítélet a tájékoztatás megfelelőségének az értékelése során helyesen vetette össze az EUB, egyebek mellett a C-186/16., C-51/17. és C-228/18. számú határozataiban rögzített és a Kúria a BH2021.141. szám alatt közzétett Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozatában – amely éppen az alperes perben is vizsgált szerződéses kikötését találta tisztességtelennek – irányadóan összegzett, a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 4. cikk (2) bekezdéséből következően a világosnak és érthetőnek minősíthető árfolyamkockázati tájékoztatás követelményeit az eset egyedi körülményeivel. Eszerint a tájékoztatás akkor minősíthető világosnak és érthetőnek, ha a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó a szerződéskötéskor fel tudja ismerni annak veszélyét, hogy az árfolyamromlás valós kockázat, amely akár jelentős is lehet, így a gazdasági helyzetét súlyosan érintheti. Ennek a követelménynek pedig az a tájékoztatás felel meg, amely nemcsak azt tartalmazza, hogy a törlesztőrészletek mértéke – az árfolyamváltozástól függően – csökkenhet vagy emelkedhet, hanem arra is felhívja a figyelmet, hogy az árfolyamemelkedésnek esetlegesen jelentős gazdasági következményei is lehetnek.
- [24] A jogerős ítélet a logika szabályainak megsértése nélkül jutott arra a következtetésre, hogy összességében a kölcsönszerződés VIII.6. pontjában foglalt tájékoztatás – tekintettel arra, hogy a kölcsönszerződés-tervezetet nem ismerő, a kölcsönszerződés tanulmányozására elegendő időben nem részesülő felperesek ezen túl más írásbeli vagy szóbeli tájékoztatást

Pfv.VIII.20.551/2021/6.

nem kaptak – önmagában az ügy körülményeire figyelemmel nem volt megfelelő, mert abban csupán az szerepelt, hogy a deviza forinttal szembeni árfolyamának alakulása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit egyaránt növelheti és csökkentheti, azt viszont nem tartalmazta, hogy mindez az adós számára jelentős gazdasági nehézségeket is okozhat, és részletesebb magyarázatot a kellő felkészülési idővel nem rendelkező felperesek nem kaptak. Erre tekintettel a Pp. 206. §-ának, a 2/2014. Polgári jogegységi határozatnak, az Irányelv 4. cikk (2) bekezdésének, valamint az EUB C-227/18. és C-51/17. számú határozatainak sérelme nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a jelentős árfolyamromlásra és az ebből eredő esetlegesen súlyos gazdasági következményekre történt részletes és annak értékelésére kellő időt is biztosító figyelmeztetés hiánya miatt a felperesek nem tudták reálisan felmérni az általa vállalt kockázatot, annak lehetséges következményeit. Ezért az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kikötés tisztességtelensége folytán nem jött létre érvényesen a kölcsönszerződésben vállalt kötelezettségért való helytállásra irányuló járulékos kezési jogviszony, ezért a jogerős ítélet a Pp. 369. § a) pontja alapján jogszerűen szüntette meg a perrel érintett végrehajtást.

- [25] A kifejtett okok miatt a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [26] A Pp. 270. § (1) bekezdése alapján megfelelően alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperes viseli a saját felülvizsgálati költségét és köteles a felperesek – jogi képviselői munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére. Ennek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1), (5) és (6) bekezdései alapján a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban határozta meg annak figyelembevételével, hogy a jogi képviselő nem tartozik AFA körbe.
- [27] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el.
- [28] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. február 1.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró